

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **D. M.**, zastoupený JUDr. Marcelou Urbanovou, advokátkou se sídlem Nákladní 895/41, Opava, proti žalovanému: **Policejní prezident Policie České republiky**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 3. 2015, č. j. 78 Ad 54/2013 - 20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce byl příslušníkem Policie České republiky. Rozhodnutím ředitele Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 21. 3. 2012, č. j. KRPT-122905-18/ČJ-2011-0700KR-PR, mu byl uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti, jelikož byl uznán vinným ze spáchání jednání naplňujícího znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. d) a k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Žalobce se přes výzvu odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou a porušil povinnosti stanovené v hlavě II uvedeného zákona jiným jednáním, konkrétně nepřizpůsobil rychlost jízdy svým schopnostem a vlastnostem vozidla a narazil do zděného oplocení rodinného domu.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně o uložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti podal žalobce odvolání. Žalovaný rozhodnutím ve věcech kázeňských ze dne 2. 8. 2012, č. j. PPR-10358-4/ČJ-2012-990131, odvolání zamítl. Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“). Krajský soud usnesením ze dne 12. 11. 2012, č. j. 78 Ad 47/2012 - 23, žalobě přiznal odkladný účinek; usnesení nabylo právní moci dne 16. 11. 2012.

[3] Z úředního záznamu ze dne 29. 11. 2012, který je součástí správního spisu, vyplývá, že žalobce se osobně dostavil do kanceláře vedoucího územního odboru Opava k seznámení se a převzetí „Záznamu o zahájení řízení ve věcech služebního poměru“ týkajícího se propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. e) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále také „zákon o služebním poměru“). Žalovaný se seznámil s uvedenou písemností, stanoviskem Ministerstva vnitra a rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 4 Ads 176/2011 - 129, a po poradě se svou zástupkyní, která se úkonu osobně účastnila, písemnost nepřevzal, odmítl ji podepsat a prohlásil, že s ní nesouhlasí a považuje ji za nezákonnou.

[4] Dne 10. 1. 2013 správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí, jímž žalobce propustil ze služebního poměru ve smyslu § 43 odst. 1 písm. e) citovaného zákona a uvedl, že služební poměr skončí dle § 42 odst. 5 písm. a) téhož zákona dnem doručení rozhodnutí o propuštění.

[5] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

[6] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke krajskému soudu. V žalobě uvedl pět žalobních námitek. V první námitce tvrdil, že nemohl být propuštěn ze služebního poměru, neboť proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2012 podal správní žalobu, která má dle § 196 odst. 2 zákona o služebním poměru odkladný účinek co do vykonatelnosti rozhodnutí. Odkladný účinek přiznal žalobě i krajský soud usnesením ze dne 12. 11. 2012, č. j. 78 Ad 47/2012 - 23. Dle žalobce tak byly pozastaveny účinky právní moci i vykonatelnosti.

[7] Krajský soud pro důvodnost této námitky napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Konstatoval, že výše zmíněným usnesením krajského soudu byl žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2012, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání jednání majícího znaky přestupku, a byl mu uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti, přiznan odkladný účinek. Následkem takového rozhodnutí je pozastavení účinků napadeného rozhodnutí do skončení řízení před soudem. Jinými slovy za situace, kdy byly odloženy účinky rozhodnutí, jímž byl žalobci uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti, neměl správní orgán I. stupně náležitý podklad pro zahájení řízení o propuštění ze služebního poměru.

[8] Odkaz žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 4 Ads 176/2011-129, považoval krajský soud za zcela nepřipadný. V uvedeném rozsudku totiž soud vyložil pojem „vykonatelnost“, jehož obsah odlišil od pojmu „jiné právní účinky rozhodnutí“, přičemž srovnal pojem „vykonatelnost“ a obsah odkladného účinku žaloby. Přiznáním odkladného účinku žaloby totiž dochází nejen k odkladu vykonatelnosti, ale i k odkladu „jiných právních účinků rozhodnutí“. Nejvyšší správní soud dále konstatoval, že je-li odkladný účinek žalobě proti rozhodnutí o udělení kázeňského trestu přiznan, nelze vydat jiné navazující správní rozhodnutí, jakým je rozhodnutí o propuštění příslušníka ze služebního poměru.

[9] Zbývající námitky krajský soud nepovažoval za důvodné.

[10] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

[11] Stěžejní kasační námitka spočívá ve tvrzení žalovaného, že odkladný účinek žaloby, přiznaný usnesením krajského soudu, nemůže pro služebního funkcionáře představovat překážku pro zahájení řízení o propuštění ze služebního poměru. Jediným podkladem pro služebního funkcionáře v případě propuštění ze služebního poměru dle § 42 odst. 1 písm. e) zákona o služebním poměru je pravomocné rozhodnutí o uložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti. Tím bylo v daném případě rozhodnutí policejního prezidenta ve věcech kázeňských ze dne 2. 8. 2012, které nabylo právní moci dne 15. 8. 2012.

[12] Okamžikem právní moci rozhodnutí o uložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti pozbývá příslušník jeden ze základních prvků služebního poměru, což vyplývá rovněž z § 17 odst. 1 písm. e) citovaného zákona. Účel této právní úpravy je zřejmý – nepřipustit k výkonu služby příslušníka, jenž se dopustil škodlivého jednání definovaného v § 186 odst. 7 téhož zákona (mj. za jednání, které má znaky přestupku a je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka). Účinky uložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti nastávají již okamžikem nabytí právní moci. Právní následky, v tomto případě zahájení řízení o propuštění ze služebního poměru, nastupují automaticky ze zákona, přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu je pro služebního funkcionáře nerozhodné. Výklad krajského soudu je dle stěžovatele v rozporu s účelem právní úpravy propuštění ze služebního poměru.

[13] Stěžovatel dále namítal, že není zřejmé, v čem krajský soud spatřoval nenahraditelnou újmu, na kterou v usnesení o přiznání odkladného účinku odkazoval. Pokud by totiž soudy dospěly k závěru, že kázeňský trest odnětí služební hodnosti byl uložen v rozporu se zákonem, byla by zrušena i navazující rozhodnutí služebních funkcionářů o propuštění ze služebního poměru. Zmiňované usnesení krajského soudu tudíž nesplňuje požadavky na řádné odůvodnění rozhodnutí.

[14] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Právní posouzení Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je přípustná, má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Dle § 42 odst. 1 písm. e) zákona o služebním poměru „*příslušník musí být propuštěn, jestliže (...) mu byl uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti.*“. Dle § 196 odst. 2 téhož zákona „*byla-li podána žaloba podle odstavce 1 proti pravomocnému rozhodnutí služebního funkcionáře, kterým se ukládá kázeňský trest, (...) odkládá se vykonatelnost tohoto rozhodnutí do nabytí právní moci rozhodnutí soudu.*“. Ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. normuje, že „*soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*“. Dle § 73 odst. 3 s. ř. s. „*přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.*“.

[18] Stěžovatel ve svém rozhodnutí i v kasační stížnosti odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 4 Ads 176/2011 - 129. Citovaný rozsudek vyložil rozdíl mezi pojmy „*vykonatelnost*“ a „*jiné právní účinky*“, současně však vymezil obsah odkladného účinku žaloby. Dle tohoto rozsudku vydání navazujícího rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru není exekucí (výkonem rozhodnutí) podkladového rozhodnutí o uložení kázeňského trestu; podanou žalobou tedy nelze jeho vykonatelnost odložit. Odkaz na uvedený rozsudek učiněný stěžovatelem však v posuzované věci není zcela přiléhavý, jelikož krajský soud žalobě proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu přiznal odkladný účinek (viz bod [2]), stěžovatel přesto zahájil řízení o propuštění ze služebního poměru.

[19] Dle názoru Nejvyššího správního soudu právě přiznání odkladného účinku žalobě proti podkladovému rozhodnutí o uložení kázeňského trestu stanovilo překážku v dalším postupu služebních funkcionářů, tedy v zahájení řízení o propuštění ze služebního poměru, jestliže se v důsledku jeho přiznání dle § 73 odst. 3 s. ř. s. pozastavily účinky napadeného rozhodnutí, které by mohlo potenciálně vyvolat (např. zahájení navazujících správních řízení), a to do skončení řízení před soudem.

[20] V posuzovaném případě rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, působilo určitými právními následky, pro které je možno odkladný účinek ve smyslu soudního řádu správního přiznat. Konkrétně stanovilo podklad pro zahájení řízení o propuštění ze služebního poměru. Jak uvádí i komentářová literatura, veškeré právní účinky se přiznáním odkladného účinku pozastavují. „*O jaké právní účinky v konkrétním případě jde, určuje povaha rozhodnutí správního orgánu. Tyto účinky jsou spojeny buď s právní mocí, nebo s vykonatelností rozhodnutí. Vykonatelnost se přitom váže pouze ve vztahu k těm rozhodnutím, kterými je ukládána povinnost, jejíž splnění lze vynutit v exekučním řízení. Taková rozhodnutí jsou v menšině a zpravidla správní soudy přezkoumávají rozhodnutí, která vyvolávají účinky již na základě právní moci. To byl ostatně problém i předchozí právní úpravy, která připouštěla pouze odklad vykonatelnosti rozhodnutí (...). Tyto terminologické problémy dnešní soudní praxe řešit nemusí, neboť § 73 odst. 2 hovoří o výkonu nebo jiných právních následcích rozhodnutí.*“ (Jemelka, L., Podhrázký, M., Vetešník, P., Zavřelová J., Bohadlo, D., Šuránek, P.: *Soudní řád správní. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, Praha 2013, s. 598).

[21] Soud dále nesouhlasí s tvrzením stěžovatele, že výše uvedené usnesení krajského soudu, kterým soud přiznal odkladný účinek podané žalobě, nebylo pro služebního funkcionáře rozhodné. Je tomu přesně naopak – přiznal-li krajský soud odkladný účinek žalobě proti podkladovému rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, odložil tím jeho právní účinky. Služební funkcionář tak dočasně pozbyl právně relevantní důvod pro zahájení navazujícího řízení o propuštění ze služebního poměru (ačkoliv jeho zahájení zákon předvídá), resp. pro vydání navazujícího rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru.

[22] Nejvyšší správní soud sdílí názor krajského soudu, že přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o udělení kázeňského trestu stanovilo překážku vydání navazujícího správního rozhodnutí, jakým je rozhodnutí o propuštění příslušníka ze služebního poměru. Kasační námitka proto není důvodná.

[23] Stejně tak není důvodná námitka ohledně nedostatečného odůvodnění usnesení krajského soudu o přiznání odkladného účinku. Toto rozhodnutí není předmětem kasačního přezkumu, soud proto nemůže hodnotit, zda splňuje požadavky na řádné odůvodnění. Kasační stížnost proti rozhodnutím, která jsou podle své povahy dočasná, je nepřipustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.]. Usnesení o přiznání odkladného účinku působí právě v určitém časovém intervalu, a to od právní moci rozhodnutí správního orgánu do právní moci rozhodnutí v řízení o žalobě. Judikatura tedy

dovodila, že tato rozhodnutí jsou svou povahou pouze dočasná (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004 - 172, publ. pod č. 507/2005 Sb. NSS).

[24] Vzhledem k tomu, že kasační námitky stěžovatele nejsou důvodné, Nejvyšší správní soud kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[25] Dle § 60 odst. 1 s. ř. s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Soud proto rozhodl, že v dané věci žalovaný jako stěžovatel ve věci neměl úspěch, tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Ač byl žalobce před soudem zastoupen advokátkou, neuplatnil v řízení o kasační stížnosti žádné náklady, a ze spisu není patrné, že by mu nějaké náklady vznikly. Náhrada nákladů se mu tedy nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. června 2015

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu